

Előfizetési árak:

Égész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Társadalmi munka.

Pécs, 1901. okt. 8.

A követválasztások zaja elcsendesedik. Megnyílik az országgyűlés új időszaka, melyre a királyi trónbeszéd szerint is sok derekas munka várakozik.

El is várja az ország, hogy a honatyák lelkiismeretesen használják fel az időt. Mert sokba kerül ám az országnak az országgyűlés minden napja, sőt órája. Sokat veszthet a nemzet a sürgős ügyek elhalasztásával. Nem mondjuk, hogy gőzerővel, gépszerűen, az eléje kerülő ügyek alapos megvitatása nélkül dolgozzék és gyártson minél több törvényt, de ne töltse idejét haszontalan személyi és pártügyek hajhászásával.

Amint azonban elvárjuk, hogy ott bent az országházban komoly munka folyjék, úgy elengedhetetlen szükségnek tartjuk, hogy a társadalom se maradjon tétlen a rá várakozó, nem kevésbé fontos föladatak teljesítésében, hanem mindenki vegye ki részét a munkából, a melyet társadalmi állása, képességei és viszonyai neki juttattak.

A késő őszi idő — tavasznak virradtaig legalkalmasabb a társadalmi munkálkodásra. Az ujságlapokban ugyanis sok nyomdafesték fogyott el az áldatlan választási harcokban, most már itt is lelkesítsék fel az íróemberek munkára a társadalmat. Jelöljenek helyes irányt e munkára, adjanak eszméket, gondolatokat,

legyenek segítségére a népnek és a nép vezetőinek.

Az ország több részében örvendetes fölpezsdülés tapasztalható a nép, városok és községek jólétének előmozdításában. Fájdalom, legtöbb helyen még mindig alusznak, mélyen szenderegnek.

Nem is ismerik sok községben azokat a mozgalmakat, melyeket a lelkes vezérek másutt a gazdasági jólét, az általános művelődés és emberbaráti célok előmozdítására megkezdettek.

Hány és hány községben nincsen például olvasókör! — A népkönyvtárak áldásos voltát nem ismerik. Mit szólunk aztán a hitelszövetkezetek, fogyasztási és értékesítő egyesületekről? Pedig akárhány helyen nagyon alkalmas talaj van a gabona magtárak létesítésére is, melyek megmenthetnék a népet a gabonauzsora pusztításaitól s attól a kényszerűségtől, hogy a gazda nyomban aratás után bármily áron vesztesse el termését.

De nincs, aki kezdeményezze, nincs aki az ügyet kezében tartsa. A nép tanácstaalnul áll. Hallja, hogy itt is, amott is mozognak; a szíve vágyódik az üdvös intézmények után, de nem tudja, hogyan fogjon hozzá vágyakozásának megvalósításához, mert nincs, aki vezesse, segítse.

Bezzeg volt elég ember a gáton a képviselőválasztások alkalmával. Voltak, akik lóttak-futottak. Akik ott hagyták munkájukat, hivatalukat . . . muló hevülések hatása alatt, képzelt érdekekért,

vagy talán egy kis koncert; de a mikor a csendes társadalmi körben való munkálkodásról van szó, a minek senki más nem látja a hasznát, mint az a szűk társadalmi kör, a hová végzetünk helyezett: akkor mindenki el van foglalva a maga dolgával, nem ér rá a köz javával vesződni.

Az önzetlen vezetőkben van ma nagy hiány. Olyan korszaknak vagyunk még ma is örökösei, a melyben csak a madarak építenek fészket ingyen és a virágok virítanak önzetlenül.

Igen, az önzés, az érdek rugói az emberek cselekedeteinek. Mihelyest nemes emberbaráti szeretetből kell tenni valamit, mihelyest csak a nemes tett öntudata ígérkezik jutalmul, félrehuzódunk, ezernyi kifogásokkal élünk. Persze ma mindenkinek dolga van; ma mindenkinek drága az ideje. Ha azonban csak legkisebb élvezet vagy haszon kínálkozik, ha erszényünk vagy érzeink kivehetik részüket még a nagylelkűségből is: akkor van időnk tanácskozni, futkosni, rendezni, mulatni — és így tovább.

Vig táncok árán akarjuk ma még a szegények könyeit is letörölni. Mert a lelkek nem fogékonyak az önzetlen cselekedetek iránt. Még a virágot is azért szeretjük, mert illatával elkábíthatjuk érzeinket és nem azért, mert nemes szépségében lelki gyönyört szerezhünk.

Pedig nincs nemesebb öröm annál, a mit önzetlen, tiszta szándékból teszünk. A nép ügyének felkarolása, boldogulható-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Visszaemlékezések az 1848/49-iki szabadságharc idejére.

(Limbek Dénes honvédőrnagy szolgálati öve.)

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Írta: **Bogyó Alajos.**

(Folytatás.)

A derék plébános megrakta ugyan tarsznyámat egy kis elemőzsiával, de nagy aggodalomba hozott.

Az én nála létem előtt vagy két héttel, honnét, melyik lefegyverzett, vagy magát megadott magyar csapattól — azt nem mondta, — egyszer csak megjelenik nála egy magyar honvédtiszt, a ki magát neki Limbek Dénes honvéd őrnagynak mutatta be.

Megjelent pedig a nevezett honvédtiszt azon célból, hogy a már nem nagy távolságra eső Komáromba akármi módon behatoljon.

Egy pár órai kipihenés és jó ellátás után paraszt ruhában a hogy jött, el is távozott a parochiáról. — A szolgálati övét azonban, mely kicsi csomagra lett összezsugorítva és

viaszkos vászonba begöngyölve, hihetőleg azért, hogy veszélyes percekben azt rögtön eldobhassa magától, — ott hagyta a plébánosnál azon kérelemmel, hogy alkalmilag azt neki küldje be Komáromba.

Természetesen a tiszt egyebet nem gondolhatott ebbeli kérelmével, mint azt, hogy ha majd Komárom felszabadul a körülzártástól, akkor küldje be neki.

De nem úgy a plébános ur. Ő azt gondolta, itt az alkalom, tehát beküldi általam.

Szépen köszönöm, gondoltam magamban. Nem elég, hogy a kalapomban is viszek egy veszedelmes portékát, lát még a tarsznyámban is vigyek e fajta rakétát, a mi elpusztíthat?

De nem akartam gyávaságot mutatni, azért csak elfogadtam, ígérve, hogy majd elviszem a fő- és térparancsnoksághoz, ott azután kézbesítik a tulajdonosának, ha ugyan bejutott Komáromba.

Csak hogy, habár gyerek voltam, de mégsem voltam bikfic, mert ahhoz elég eszem volt, hogy ezt a reám vészt hozható tárgyat, a mint a faluból kiérek, menten elteszem valahová.

S erre pompás alkalom kínálkozott is.

Szimőről eltávozásom után este tovább nem mehettem, mint a hosszú határ végében

Tótmegyer és Andód község közt levő nagy csősz-házig.

Miután most nem foglalkozom ezen kalandos kirándulásomnak részletes leírásával, csak azt jegyzem meg, hogy hajnalig a csősznél kaptam menedéket, de szerencsémre a konyha ajtaja mellett, érkezésemkor megpillantottam különféle ásó, kapa, csákány-féle szerszámot, az éj csendjében kiosontam a konyhából, a hol fekhelyem volt s a csőszház végében eltemettem szépen a reám bízott mostani ereklyét, bizonytalan időkig, a mig valaha hozzá jutok, vagy juthatok.

Mintha egy teher szakadt volna le vállamról, könnyebben mondhattam bucsut hajnalban szíves csősz gazdámnak és elindultam Istenben bízva Komárom felé veszedelmes utamra.

Még ha magammal vittem volna is a reám bízott küldeményt, már nem lett volna kinek oda adni, mert már bomlásnak indult az ügy Komáromban s megérkezésem után vagy 10—12 napra szerte ment az egész országba „Geleitschein“-jával minden harcos. *A vár kapitulált.*

Ezután színét sem láttam az emlékeztető csőszháznak az 1853-ik évig.

Hanem a gondviselés hatalmas mégis, különösképen intézkedett fölőlem.

Mint a császári királyi tanító-képezde

sáért felvett küzdelmünk pedig épen szent érzelmeket gyujthat lelkünkben.

— Nézd csak, — mondotta egyszer egy világi — milyen örömet szerzett nekem ennek a futó vadnak elejtése. Menynyit fáradtam, bujkáltam érte! Ugyan hogy tudtal otthon maradni a vadászatunk alatt?

— Nekem sokkal tisztább örömöm volt ez alatt — válaszolt a nemes emberbarát. — A népet gyűjtöttem össze, hogy vad indulatait szelidebbé tegyem, hogy a saját boldogulásuk eszközeire figyelmeztessék s azok felhasználására buzdítsam.

Mily találó ellentét! Két szívnek, két léleknek tüköre, melyből kilátszik a rideg, önző kornak és a virradó, napfényes ideálisabb időknek képe.

Azért igen helyesen mondta az egyik közelebbi előadásában Majláth József gróf, hogy népünknek önzetlen vezetőkre van szüksége, ha nem akarjuk, hogy a gazdasági és szociális harcban elbukják s azoknak essék áldozatul, akik csak gyűlöletre és irigységre izgatják.

* **Baranyavármegye közgyűlése** — mint már közöltük — tizennegyedikén (hétfőn) lesz. Ma a már régebben kibocsátott tárgysorozat mellé póttárgysorozatot is adtak ki, melynek főbb pontjai a következők:

I. Kormányrendeletek: Belügyminiszter leirata a várm. tiszti-, segéd-, kezelő- és szolgazemélyzet törzsfizetésének állami póttjavadalmazásból való emelése és az erre vonatkozó közgy. határozat jóváhagyása tárgyában. — Földmivelésügyi miniszter leirata Baranyavármegye mezőgazdasági bizottságának szervezéséről szóló szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.

II. Állandó választmány jelentései: A törvényhatósági közutak osztályba sorozása. A vm. póttadóból felemelt átalány többleteknek állami póttjavadalmazás terhére való vé-

másodéves hallgatóját Érsekújvárbán, kirendeltek a gróf Károlyi Lajos tótmegyeri uradalmában levő uradalmi tisztek gyermekeinek elemi oktatására a »Lajos hatalma« nevű pusztán lakó Rydló nevű kasznárhoz.

E helyen volt berendezve az iskola.

Ide hozták az uradalmi pusztákon lakó tisztek urfiát és kisasszonykát — hintókon.

A tanórák csak délelőtt voltak s engem az uradalmi kocsi mindennap délután bevitt Érsekújvárhoz képezdei lecke-órákra.

Az én utam ilyenkor a nevezetes csőszháztól alig egy-két kilométer távolságnyra vezetett.

Mindannyiszor a szívem szorult össze, ha rá gondoltam ama 1849-ik évi szeptemberi éjszakára, midőn a kérdéses szolgálati övet oda eltemettem. Vajjon meg van-e még? Vajjon kivegyem-e? Vajjon hogyan vegyem ki? Vajjon hová tegyem, ha kiveszem? Hisz ha rajta veszte, rögtön besoroznak a Strafkomániába, mert akkor már csak efféle enyhébb büntetés várt a fiatal »bűnös«-re.

Hiábavaló volt minden elővigyázati gondolatom. A kíváncsiság erőt vett rajtam. — Ellent nem állhattam a vágnak, hogy meg ne lássam színről-színre ama nagy idők emléktárgyát. Tavasztól kezdve a szép időkben gyalog tettem a sétát Lajoshalmáról Érsekújvárhoz lecke óráimra és mindannyiszor a

tele. A *szt.-lőrinci* és *pécsvárad*i megyeházakon, úgy a *vármegyei székházon* szükséges javítási munkálatok folytán felmerülő javítási költségek fedezése. *Molnár Sándor* árv. segéd-könyvvivő kérvénye fizetés és lakbérjárulék felemelése iránt. Belügyminiszter leirata a vármegyei tisztviselők s más alkalmazottak hozzátartozói által igényelhető temetési járulékokról alkotott szabályrendelet tárgyában. *Rapun Jenőné* kérvénye elhunyt fia, néhai *Rapun Aladár* volt tb. főszolgabíró után fölmerült temetési költségek fődözésére segély-dij utalványozása iránt. A *felső-baranyai ev. ref. egyházmegyei közgyűlés* megkeresése a vármegyei árvaház vezetésének megvizsgálása s világi gondnok és gondnoknő vezetésére bizása tárgyában. Községi felebbezések és számadások.

III. Tiszti jelentések: Alispán jelentése a vm. községi és körjegyzői nyugdíj- és segély-alap 1900. évi számadása tárgyában. Vm. t. főorvos jelentése *Fodor Julia* pécsvárad-i és *Stolcenbach* Henriké, hidasdi szülésznő oklevelének kihirdetése tárgyában.

IV. Törvényhatóságok levelezései: *Szabadka* sz. kir. város közönségének megkereső levele a magyar kiscgazdák létfenntartásának biztosítása, vagyis az amerikai „homestead“ intézménynek hazánkban is leendő létesítése tárgyában az orsz. képviselőházhoz intézett feliratának pártolása iránt. *Arad* szab. kir. város közönségének megkereső levele a borfogyasztási adó eltörliése, vagy a minimumra való leszállítása iránt az orsz. képviselőházhoz intézett feliratának pártolása tárgyában.

A jó cseléd és a jó gazda.

Pécs, 1901. október 8.

Jól tudja minden gazdaember, hogy a jó cseléd nagy kincs a gazdaságban. Már csak azért is, mert a jó cseléd nem is ront el semmit, míg a rossz cseléd után temérdek a kár és tenger vele a baj és gond. A jó cselédet meg is becsülik a hűségeért, buzgalmaért, sőt egy idő óta kitüntetésben is részesül. Hiszen

csőszház felé vettem utamat, hol a csőszszel, a kinek addig megtöltöttem a kulacsát az andódi korcsmában — azt meghozva, visszajövet el elborozgattunk s valóságos barátságot kötöttünk.

Egyszer aztán érkezettnek láttam az időt, hogy valahára meggyőződjem, ott van-e még rejtekhelyén az én eldugott kincsem?

Szokott módon ismét betértem az én csőszömhöz azzal a célzattal, hogy most már kiasom rejtekéből az én bojtomat.

Első gondom természetesen az volt, hogy eltávolítsam hazulról a csősz bácsit. És ez nagyon könnyű volt, csak harminchat pengő krajcárt kellett a kezébe csusztatni, hogy a közelfekvő Andód község korcsmájából két pintes kulacsát borral megtölthesse.

Oda és visszafelé való útjába három-négy óra eltelhetett. Ez alatt én szívszorongva elövettem az ásót és azon érintetlenül kivettem a könnyen fel és megtalált, majd négy év óta elrejtett tárgyam.

Abban az időben rendkívüli széles, szürke posztóból — az egyik szárnyát vállra feldobva — galléroköpenyeket hordtunk.

Ez alá rejtve kincsemet, mint a ki a dolgát jól végezte, nyugodtan vártam a csősz bácsit, no meg a kulacsot a jó borral.

Meg is érkezett. Beszélgettünk. Pityizáltunk; azután hazafelé indultam Lajoshalmára.

tudják olvasóink, hogy a földmivelésügyi miniszter ur dicsérő oklevelet és pénzbeli jutalmat ad az olyan gazdasági cselédnek, aki hosszú ideig egy helyütt szolgálva, becsületesen, buzgón, hűséges ragaszkodással végezte a dolgát.

Ez a kitüntető oklevél nagy büszkesége annak, aki kapja, de még minden hozzátartozójának, gyerekének, unokájának is. Hiszen azt hirdeti, hogy a megjutalmazott a munkának dicsőséges katonája volt, s hogy az erényei, jó tulajdonsága, munkássága példaszerűek voltak. Azt is tudják olvasóink, hogy a „Néplap“ a kitüntetett munkások és cselédek névsorát mindig közzé szokta tenni, hogy országszerle megtudják, kit jutalmazott meg, kit tüntetett ki hűségeért, buzgalmaért, munkában jóra valósaágáért a magyar kormány. Közzé is teszük a nevüket, de még azonkívül igaz lelkesedéssel köszöntjük őket. Am ezuttal ne a jó cselédéről, hanem a jó gazdáról legyen szó. Mert a gazda jóságának nagy része van benne, ha a cseléd jó, a gazda rossz voltának, ügyefogyottságának, tehetetlenségének pedig sok a része a cseléd rosszságában. Azt éppen nem mondjuk, hogy amilyen a gazda, olyan a cselédje, hanem azt igenis igaznak tartjuk, hogy a jó gazda még a rossz cselédet is megjavíthatja, míg a rossz gazda még a jó cselédet is elvadíthatja. Nem könnyű dolog cselédet tartani és cseléddel bánni, jó lesz tehát, ha a cseléd tartás dolgában a kiscgazdáknak egyetmást elmondunk.

Sokfelé halljuk azt a panaszt, hogy nincs már jóra való cseléd. Dehogyan nincs. Igaz, hogy bőven akad a rossz cseléd, de még igazabb, hogy a gazda egy kis ügyességgel, okossággal nemcsak talál jó cselédet, de még nevelhet is magának hűséges, buzgó, lelkiismeretes gazdasági cselédet. Lássuk csak, hogy miben áll a cseléd tartás tudománya?

Először is abban, hogy a kiscgazda maga is jól értsen ahhoz a dologhoz, amelynek a végzését a cselédre bizza. Ne ügyetlenkedjék, hanem mutassa meg, hogy minden munkában van olyan legény a talpán, mint a cseléd. Nagy baj, amikor a cseléd a gazdán a tudatlanságáért mosolyoghat, vagy nevet. Csorbul az olyan gazda becsülete, akiről utonutófélen kiderül, hogy nem ért a maga dolgához.

Az is hozzá tartozik a cseléd tartás tudományához, hogy a gazda megbecsülje a cselédjét. Az olyan ember, aki folyton pörlekedik, egyre károknodik, szakadatlanul házsártoskodik: nem lehet a cselédjének jó gazdája. De még maga számára se jó gazda. Hiszen a cseléd folytonos pörhöz, szitkozódáshoz

Gróf Károlyi Lajosnak tótmegyeri uradalma olyan, mint egy gyönyörűen befásított kert.

Minden tábla facsoportokkal szegélyezve, ezek közt az utak, mint a lénia egyenesek, jobbról-balról szinte többszörös fasorokkal ékesítve, midőn ezek közt hazafelé ballagva egyedül éreztem magamat és mintegy kinálkóztott a fák sűrűje arra, hogy itt senki meg nem lát, kaptam magamat, leheveredtem egy ily sűrű facsoport tövébe, s kíváncsiságomnak engedve, fogtam a tollkésemet és felvágdosva a köteléket, színről-színre láthattam Limbék Dénes 1848—9. évi honvédőrnagy szolgálati övét.

Megöleltem, megcsókoltam, a szívemhez szoritottam és úgy örvendtem neki, mint a kis lány a babának.

Amint így önfeledten javában ömlenkek, egyszerre mintha a földből bujt volna elő, ott termett előttem lóháton Otocska, a gróf Károlyi Lajos jószágkormányzója.

Itt meg kell állapodnom és röviden elmondanom, ki volt az az Otocska? Soha még uradalmi tisztet a főtisztól úgy rettegni nem láttam, mint a hogy Otocska az akkori uradalmi tisztek respektáltak.

(Vége köv.)

ugy hozzá szokik, hogy a gazda szavát semmibe se veszi. Mikor azt látja, hogy amugy is mindegy, akár így, akár úgy cselekszik, azt gondolja, hogy jó lesz tehát akárhogy is. Már pedig az akárhogy végzett munkán nincsen áldás.

Az okos gazda nem házsártoskodik. A mulasztásért megfedi a cselédet, hanyagságért még keményen is rászól, de a jól végzett munkától nem sajnálja a dicséretet. A szigorúság más, mint a pörlekedés. A szigoru ember igazságos, míg a pörlekedő ember rendesen igazságtalan. A szigorúságot a cseléd megbecsüli, a szűnős-szüntelen házsártoskodást pedig semmibe se veszi.

A ki cselédjének jó gazdája akar lenni, ne legyen dolyfős a cselédjével szemben. Rá tudja bironi a cselédet arra, hogy a gazdáját tisztelje, gögös viselkedés nélkül is. A gögös-ség nyomában nem tisztelet támad, hanem gyűlölség. A dolyfösségért nem szeretettel fizetnek. A cseléd szívesen megbecsüli a gazdáját, ha azt látja, hogy olyan igazságos, komoly, jó lelkű ember, a ki őt is, a munkáját is megbecsüli, de harag támad a szívében iránta, ha azt látja, hogy lenézi, semmibe se veszi. Van olyan ember, a ki nem röstel csekély mulasztásért a cselédje becsületében gázolni. Ugyan, hogy kívánható, hogy az ilyen viselkedésért szeretettel fizessen a cseléd?

A cselédtartás tudományához az is hozzátartozik, hogy a gazda ne legyen pipogya ember. Ügyeljen a rendre, kívánja meg a jó munkát. Nem jóság az, amikor a gazda nem bánja, akár jól, akár rosszul végzi a cseléd a dolgát. Az ilyen olyan mint az, a ki folyton pörlekedik. Az ő folytonos hallgatásának éppen annyi a becsülete, mint a házsártos ember folytonos szitkozódásának. Semmit sem ad rá a cseléd sem arra, sem erre. A gazda ne sajnálja cselédjétől a szigorúságot, amikor rászolgál, de ne pazarolja a feddést, amikor nem adtak rá okot.

Ugy-e, hogy nagy tudomány a cseléd-tartás? De nem nehéz tudomány. Könnyen beletanul a kiscgazda, ha komoly, igazságos, jólelkű ember. A ki pedig ilyen, annak ritkán van rossz cselédje.

—N.

Hírek

Pécs, 1901. okt. 8.

Október.

A nagy természet lombját avarnak hullatja, vérét porba önti, hogy megváltsa véle a szomorú embereket. A zöldszin halványsárgába és rítkó pirosra szökik, az illat elszáll, a mámor tovaröppen és minden a nagy emlékezés ünnepére készül, melynek neve november. De még mielőtt a feledés birodalmában, az emlékezés siremlékét állítaná fel, még egyszer kitombolja magát az élet, a szunynyadó, de szunynyadásban is teremő kéjre sóvárgó élet, legragyogóbb színeit rakja fel ékűl az őszi rózsákra — ezer és ezer változatban, mintha e pazar szinpompával még egyszer bizalmat akarna lehelni a haldokló mindenségbe.

Hogy miért is nem ültetnek szőlőt-két az emberek sírjára? A legszebb siremlék ez a tűzes nedvet könnyező remeke a flórának, mely évszázadokra megőrzi tűzességét a gyöngyöző borban.

És mintha a népek és nemzetek története is abban a nagy ingajárásban ketyegné az örökélet tik-takját, amelyben a természet keble piheg tavaszi és őszi fuvalmakban — nyári hőben és teli fagyban — talán sohasem is volt ős a világon és akkor fogant meg a nagy természet hangulatai között, mikor az ember ontott először embervért és a borzalmas halált felidézte a ragyogásba és virulásba.

Az elhullajtott embervérből is áldás fakad, népek szabadsága és örök élete és a haldokló Pán kiömlő szívevére a bor, tán ennek a példázata.

Az októberi hangulatokat toll le nem írja sok, talán a haldokló érzi át azokat, amikor földi pályafutását úgy fejezi be, hogy mosolyogva bucsuzhat el szeretteitől.

Ez a mosoly a haldokló ajkán — ez az üdvözülés az elmúlásban. Ez a boldog visszaemlékezés a multra, ez a siró bizakodás a jövőbe — ez az örökös himbálódzás az élet és mulás közt — az az október. Deli öreg, — a ki megkívánja a halált, de örül az életnek. Az elért cél és az elért célban való örök kétkedés.

Napirend 1901. október 9-én.

Naptár: szerda, okt. 9. — Róm. kath.: Dénes. — Prot.: Dénes. — Görög-kei. (sept. 26.) János. — Zsidó: Tischri 24. — Nap kél 5 óra 56 perckor; nyugszik 5 óra 5 perckor. — Hold kél 2 óra 40 perckor éjjel; nyugszik 3 óra 32 perckor délután.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változékony, hűvös idő, elvéve csapadék várható.

Állandó választmány ülése a vármegyeházán d. e. 10 órakor.

Szinbás: »Tékozló apa« szinmű.

— **(Baranyavármegye közigazgatási bizottsága)** ma délelőt 9 órakor tartotta rendes havi ülését a vármegyeháza nagytermében. Az ülésen a főispán távollétében *Tormay Károly* alispán elnökölt s jelen voltak: *Kosztits Kamill* főjegyző, *Dragonescu Döme* kir. pénzügyigazgató, *Salamon József*, kir. tanfelügyelő, *Johann Béla* tiszt. főorvos, *Kovácsfi Kálmán*, kir. főmérnök, *Déván Ottó* kir. ügyész, *Simonffy János*, *Halvax József*, *Driess Lajos*, id. *Jeszenszky Ferenc*, *Nagy Jenő*, tiszt. főügyész, *Jeszenszky Lajos* árvaszéki elnök, *Miksik Ákos* főállatorvos és a referens aljegyzők. A bizottság az előadók ügyeit elintéztén, tudomásul vette a kir. főmérnök, a kir. tanfelügyelő, a tiszt. főügyész és az árvaszéki elnök jelentéseit s az ülés pont tíz órakor véget ért.

— **(Elhalt főhadnagy.)** Katonai hivatásának lett áldozata *Cerny Gusztáv*, az ötödik dragonos ezred főhadnagya. A szept. hónapban lefolyt hadgyakorlatok alkalmával meghült és mult hó 10-én beszállították a pécsi katonakórházba. Már azelőtt is — huzamosabb ideig beteges volt, mégis eljött a gyakorlatokra, a hol a folytonos esőzéstől áthült és hashártya gyuladást kapott. Az amugyis beteges szervezetű fiatal embert már nem lehetett megmenteni az életnek és tegnap délután két órakor kinos szenvedés után életének huszonhetedik évében jobblétre szenderült. Tetemét holnap, szerdán, délután 2 órakor a csapatkórházban beszentelik és elszállítják Prágába, a hol szombat délután négy órakor helyezik a családi sírboltba.

— **(A közigazgatási bizottság jubileuma.)** Ma, kedden, huszonöt éve éppen, hogy az 1876. évi VI. törvénycikk alapján életbeléptetett közigazgatási bizottságok az egész országban megkezdték működésüket. Ez alkalomból a megye közigazgatási bizottságának mai ülése végén *Kosztits Kamill* főjegyző megemlékezett a jubileumról. Elmondta egyszerű, de lelkes meggyőződéssel alapuló szavakkal, hogy lehetnek elvi ellenségei a közigazgatási bizottságnak, mint intézménynek; de neki, mint a bizottság közel husz éven

át alispáni előadójának és tíz éven át jegyzőjének igaz meggyőződése, hogy a bizottságnak úgy kültagjai, mint előadói mindenkör buzgalommal teljesítették kötelességeiket s feladataiknak megfelelni igyekeztek. A bizottság mindenkori elnökei pedig mig egyrészt a kormány intencióit képviselték, másrészt a megye és a közönség érdekeit mindenkör szívükön hordozták. Kötelessége tehát a bizottságnak, hogy a mai jubileum alkalmából elnökeiről megemlékezzenek s táviratilag üdvözölje első elnökét, *Percsel Miklós*, nyug. főispánt, ennek utódát *Kardos Kálmán*, nyug. főispánt és jelenlegi szeretett elnökét, a távollevő báró *Fejérváry Imre* dr. főispánt is. A bizottság a főjegyző ez indítványát éljenzések között ei is fogadta.

— **(Eljegyzés.)** *Kalupka Mariskát* eljegyezte *Angyal Samu* kereskedő Pécssett.

— **(Az állandó választmány ülése.)** A vármegyei állandó választmány holnap (szerdán) délelőt 10 órakor ülést tart a vármegyeház közgyűlési nagytermében. Az ülésen a hétfői rendes közgyűlés tárgysorozatát fogják előkészítés céljából tárgyalni.

— **(Egyhavi adó.)** *Dragonescu Döme*, kir. pénzügyigazgató, jelentette ma a megyei közigazgatási bizottságnak, hogy a mult hóban egyenes adókban a megye területén 264.409 kor. folyt be; mig a mult év hasonló idejében 350.437 kor.; tehát az idén 86.027 koronával kevesebb. Az év első kilenc hónapjában az idén befolyt 2.032.957 kor.; tavaly 2.097.530 kor. Hadmentességi adóban a mult hóban 6415 kor. folyt be; mig a mult év szeptemberében 6460 korona. Az ez évi kilenc havi eredmény azonban 902 koronával mégis jobbb a tavalyinál. Az összes jövedelmi ágakban ebben az évben eddig 6.915.906 kor. folyt be; mig a mult évben csak 6.835.000 kor.; tehát az idei eredmény 85.586 koronával kedvezőbb.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal s következőket jelenti: okt. hó 8 án reggel 6 órakor a tettyei viztartóban 990, az ellentartóban 460 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 770 köbméternek találtatott.

— **(Pályázat.)** A szegzárdi kir. törvénytársaságnál egy aljegyzői állás van üresedésben. Pályázati kérvények két hét alatt adandók be a szegzárdi törvénytársaság elnökéhez.

— **(Uj anyakönyvvezetők.)** A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Baranya vármegyében a vaszari anyakönyvi kerületbe *Büky Lajos* segédjegyzőt, továbbá a szászvári anyakönyvi kerületbe *Gáspár Endre* segédjegyzőt, a szederkényi anyakönyvi kerületbe *Kalajdssits Pál* segédjegyzőt, a kistaludi anyakönyvi kerületbe *Licsek Gyula* segédjegyzőt, a somogyi anyakönyvi kerületbe *Bárándy Jenő* segédjegyzőt, a bozsoki anyakönyvi kerületbe *Gaca József* segédjegyzőt s végül a sellyei anyakönyvi kerületbe *Morvai Dezső* segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki és őket a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **(A bábaképezde igazgatói állása.)** A Pécssett felállítandó új bábaképezde igazgató tanári állására pályázat hirtet,

tetik. A 2420 kor. fizetéssel, 600 kor. lakbérrel s a szabályszerű illetményekkel javadalmazott állásra november 1-ig adandók be a kérvények a közoktatásügyi miniszterhez.

— **(Bizottsági ülés.)** A város közigazgatási bizottsága holnapután (csütörtökön) délelőtt 10 órakor tartja rendes havi ülését a városháza közgyűlési nagytermében.

— **(Névmagyarosítások.)** Kiskoru Blum Mór Lajos pécsi illetőségű ugyanitt lakos vezetéknévénél «Balog»-ra, Kohn Viktor és Kohn Izidor bonyhádi illetőségű pécsi lakosok vezetéknévénél «Kertész»-re kért át-változtatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— **(A hazai szakértők érdekében.)** Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter a hazai műszaki szakemberek érdekében üdvös körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz. A miniszter ugyanis több ízben tapasztalta, hogy a közigazgatási hatóságaink ipari műszaki kérdésekben külföldi szakértők tanácsát kérték ki oly esetben is, a midőn e kérdések elbírálására megfelelő hazai szakértők állottak volna a hatóságok rendelkezésére. A miniszter ennél fogva felhívja a törvényhatóságokat, hogy mindazokban az esetekben, a midőn ipari műszaki kérdésekről van szó, a magyar királyi technológiai iparmuzeumhoz forduljanak tanácsért és véleményért.

— **(A bar-baáni tifusz.)** Johann Béla dr., tisztii főorvos a megye közigazgatási bizottságának mai ülésén ismertette a Baán községben és vidékén uralgó tifusz (hasihagy-máz) lefolyását. Összesen 53 megbetegedési eset fordult elő, hét halállal. Jelenleg 23 beteg van. A baáni tejszövetkezetet, mert nem lehetetlen, hogy valamelyik szövetkezeti munkás tifuzos beteggel érintkezett s a tej útján terjedtek el a betegség bacillusai, — lezárták és minden óvintézkedéseket megtettek a járvány tovaterjedésének meggátolására, mely most már szűnőfélben van.

— **(Szenzációs váltohamisítás.)** Ily címen tegnap este megjelent lapunkban megírtuk, hogy egy Pécsről áthelyezett honvédőhadnagy váltohamisítást követett el több pécsi ismerőse nevére. Az illető a honvéd tisztikar egyik legtehetségesebb tagja, Csiszterer Mihály őhadnagy, kit Sopronba helyeztek át nemrég az ottani kadétiskolához tanárnak. Csiszterer Pécsen a hadapródiskola tanára volt; mulatni szerető, a zenéért élni-halni tudó fiatal ember volt s maga is írt és adott ki népdalokat. Jobb sorsra lett volna érdemes, de Pécsen tetemes adósságokba keveredett s ballépése a bünbe vitte. — Mint halljuk, közel nyolc ezer forintba került a hamis váltók összege, melyeket egyes pénztézeteknél értékesített. A vizsgálatot Sopronban megindították ellene s egyelőre a katonai parancsnokság letartóztatta.

— **(Új postaügynökségek.)** Kovács Kálmán, kir. főmérnök, bejelentette ma a közigazgatási bizottságnak a vármegyeházán tartott ülésén, hogy megyénk Zala községében postai ügynökség állíttatik fel, melyhez Kemse község is odacsatolatik. Továbbá Magyar-Egregy községben is lesz postai ügynökség; valamint Püspöklak községben is, melyhez Szent-István község is tartozni fog. A bizottság az új postai ügynökségek fel-

állítását, mint szükséges és közérdekű intézményt, tudomásul vette.

— **(Tűz Sásdon.)** Sásdi levelezőnk tudósítása szerint, vasárnap éjjel nagy tűz volt Sásdon. Gundy Miklós esperesplébános pajtája féltizenegy tájban kigyuladt, minek híre csakhamar a már nyugalomra tért lakosságot a helyszínre siettetette, hogy a tüzet lokalizálja, nehogy tovább terjedjen. A pajta tele volt szénával s közvetlenül mellette állt mintegy 25 kocsis szalma, a mi szintén tüzet fogott. A kivonult tűzoltóság és a lakosság nagy buzgalommal fáradozott, hogy valamit megmentsen, azonban nem sikerült. A kár mintegy hatezer koronára becsülhető, a miből két ezer korona megtérül, mert a pajta ennyire biztosítva volt. A gazdasági eszközök és a széna azonban nem volt biztosítva s így a tiszta kár mintegy négyezer koronát tesz ki. Szerencsére szélcsend volt és a tűz nem terjedt tovább. A tűznek okát még nem sikerült kideríteni, de valószínűleg véletlenség okozta. Ugyanis vasárnap esténként a pajta táján a falu fiatalsága mulatozni szokott s valószínűleg valamelyik közülök égő szivarját eldobta, a mitől a szerte heverő széna, meg szalma lángra kapott.

— **(A börtön lakói.)** Déván Ottó, kir. ügyész, ma jelentette a megye közigazgatási bizottságának ülésén, hogy a pécsi kir. ügyészség fogházában a múlt hóban száztizenhét letartóztatott egyén volt. Ezek között csak tizenkettő a vizsgálati fogoly; a többi már el van ítélve. Egyszersmind jelentette az ügyész, hogy a múlt hóban ifj. Eötvös Gusztáv, tb. szolgabíró jelenlétében megvizsgálta a mohácsi kir. járásbírósi fogházat s azt rendben találta.

— **(Halálozások.)** Fischer Laura, pécsi lakosnő, tegnap éjjel 11 órakor 48 éves korában meghalt. Temetése holnap, f. hó 9-én délután 4 órakor lesz a Kistaludy-utca 5. sz. gyászszobából a budaikülvárosi temetőben levő családi sírboltba. A gyászmisét folyó hó tizedikén délelőtt 9 órakor tartják meg a belvárosi plébániatemplomban. Az elhunytban Fischer Ferenc, a pécsi takarékpénztár ügyésze, nővérét vesztette. — Spehár Alajos nyug. adótárnok életének 60-ik évében Szegzárdon elhunyt. A boldogult adótárnok életének utolsó éveit végtelen szenvedések között élte le. Pár évvel ezelőtt amputálták az egyik lábát, nem sokkal utóbb pedig a másikat. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

— **(Járvány a vidéken.)** Ugy, mint a kora tavaszi időjárás megköveteli a maga áldozatait, nem kevésbé követelő e tekintetben az őszi időjárás sem, mely még alkalmasabb talán a különböző betegségek keletkezésére. — Mint értesülünk, a kanyaró a vidéken Herend községben fellépett, fellépte azonban eddig még nagyobb aggodalmakra nem ad okot s így remélhető, hogy a járvány további terjedésének meggátolására irányuló óvintézkedések kellő eredménnyel fognak járni.

— **(Öngyilkosság.)** A nyomornak már megint áldozata van. Egy teljesen elszegényedett, beteg asszony követett el tegnap öngyilkossági kísérletet, melynek — hivatalos rövidséggel szólva — „anyagi zavarok» az oka. Tegnap — ugyanis — arról értesítették

a rendőrséget, hogy a felső balokányi-utca 14. szám alatti házban az ott lakó Zsabka Antalné hirtelen rosszul lett. A rendőrség részéről az ügyeletes rendőrhiztos és a kerületi orvos a helyszínre siettek, hol görcsökből a földön heverve találták meg a szerencsétlen asszonyt, ki maszlagos nadragulyával mérgezte meg magát. Az asszonyt azonnal hordágyra tették s beszállították a közoktatóházba, életbenmaradásához azonban kevés a remény.

— **(Szüret.)** Akik nem ijedtek meg attól, hogy lerothad a szőlő, vagy elpusztítja a darázs, azok most szüretelnek. A hegysekben is szedik a szőlőt, préselik a mustot. A tőkék elég bőven fizetnek s a must minősége is megjavult a legutóbbi meleg, derült, mézharmatos napok alatt. Hanem a szüret poézisa immár megszűnt. Nem mulatság az többé, hanem csupa munka, akár a takarodás vagy a krumpliszedés. Vig szüretet ritkán tartanak, nincs nóta, nincs rakétázás, nincs tréfa és vigalom. Mindezt megelőzte a filokszera; és habár a tőkét újra termőre hozta a szorgalom és beruházás, a hordók újból megtelnek jobbnál-jobb musttal, a régi jó szokás, a szüreti vigalom többé fel nem éled. Vagy az emberek lettek komolyabbak, vagy a rekonsztrált szőlők terméséből hiányzik a — nóta. Mutantur tempora... A lakodalom ma már vendéglőben tartatik és egy feszes ebéddel ér véget; a disznótort nem ismerik már; a szüret pedig szőlőszedésből és mustpréselésből áll. Az újbort nyomban mustul veszi meg a korcsmáros, őbort a szőlősgazdának is a borkereskedő — csinál. De azért a mustnak van kelete, elég jó áron (18—22 kr.) veszik, minél fogva az idén a szőlő is szépen jövedelmez a gazdáknak.

— **(Elfogott csavargó.)** Kémény Mihály, helyesebben Kleinwurm Mihály, már huzamosabb idő óta szerepel a rendőrség fekete könyvében, mire azzal tette magát érdemessé, hogy többször kézrekerült már tiltott koldulás s hasonló hibákért. Az éjjel aztán ismét elcsipték a buzapiacra s most hazatoloncolják illetőségi helyére.

— **(Postahivatal az abaligeti vasuti állomáson.)** Hetvehely, Szent-Katalin, Karácodfa és Oborvölgy községek azt kérelmezték, hogy számukra az abaligeti vasuti állomáson állíttassék fel postahivatal. Mint-hogy azonban Abaliget községben van postahivatal s az új postahivatal évi 300 forint tulkiadással járna, ezt pedig a fentebbi községek megfizetni nem hajlandók, a postaigazgatóság a kérelmet nem találta teljesíthetőnek. A megye közigazgatási bizottsága ma foglalkozott az ügygyel s a kérelmet szintén elutasítandónak véleményezte.

— **(Talált pénztárca.)** Tegnap este a Széchenyi-téren egy fekete bőrből készült himzett pénztárca találtatott. Igazolt tulajdonosa a rendőrségen átveheti.

— **(Megvert asszony.)** Popovits János pécsi budai külvárosi tuvaros panaszt emelt tegnap a rendőrségnél, hogy estefelé, míg ő távoljárt a háztól, egyik szomszédjuk Kovács Kálmán, bement az ő lakásába s ott a feleségét elverte. A brutális támadásra az adott okot, hogy Kovács már régóta adósa Popovitséknak s az asszony tegnap délelőtt a tartozás megfizetésére hívta fel az adóst.

A verekedő legény ellen megtették a feljelentést a bíróságnál

— **(A Duna áldozata.)** *Hamberger* Ferenc, mohácsi lakos *Keipl* Teréz nevű, maissi illetőségű 18 éves cselédje a Dunárament vizért. A Mihálovics-féle fürdő egyik fenyőjére állott s onnan hajolt le, hogy a kezében levő kannával vizet merítsen. Azonban a fenyő megfordult alatta s ő beleesett a Dunába; mivel a víz a szerencsétlen leányt a fenyőtalp alá sodorta, nem lehetett őt a hullámsírból kimenteni. Holttestét még nem találták meg.

— **(Arany menyegző.)** *Reichl* Simon szegzárdi borkereskedő és neje, született *Podvinec* Mária most ülték meg boldog házasságuk 50-ik évfordulóját gyermekeik és unokáik körében.

— **(Baltatítés.)** Több kövesdi és jakabfalui lakos ujbórral mulatott *Weber* János pincéjében. A mint ilyenkor rendszerint történni szokott, *Weber* Péter és *Armbruszt* János összeveszett egymással. A vita hevében *Weber* Péter *Armbruszt* Jánost arcul ütötte, erre az utóbbi hirtelen baltát ragadott és *Weber* Pétert fejbe vágta, súlyos testi sértés büntetését követően el ellenfelén. Az ügy a bíróság elé került.

— **(Lopás.)** *Szilágyi* Mihály és öreg *Pap* Áron, dunaszekcsői szigeti lakosok betértek *Ludwigh* József, dunaszekcsői szigeti korcsmájába. *Szilágyi* két izben is belenyúlt a söntés záratlan fiókjába és pénzt vett ki, melyből öreg *Pap* Aronnak is adott. Ezt a

bűnös manipulációt azonban észrevette *Horváth* György kanász, ki a lopást a korcsmárosnénak elárulta. Ez rögtön megmotozta a két tolvajt s ez alkalommal 10 koronát talált náluk. Följelentette őket.

— **(Tolvaj mulatozók.)** Ismeretlen tettesek kiásták *Stangl* József németpalkonyai gazda pincéjének falát, behatoltak a pincébe és elvittek onnan 20 liter siller bort. Ugyanezek a tolvajok öregebb *Stangl* József házában lefeszítették a zárt a tyukól rekeszt és elvittek tiz darab tyukot. A csendőrség a tettesek után nyomozva, kiderítette, hogy *Erszinger* Ferenc, 48 órai szabadságon honn (Német Palkonyán) levő 52. gyalogezredbeli katonára, továbbá *Heid* György és *Schwertfeger* József német-palkonyai lakosok voltak a tolvajok, akik a lopott tyukokat és bort még ugyanazon éjjel *Heid* György pincéjében elfogyasztották. A csendőrség a tolvajokat följelentette, *Erszinger* Ferenc katonát pedig, mivel ellenállott s a csendőröket szidalmazta, letartóztatta és Pécsre az ezredhez kísérte.

— **(Megkéselt szociálista.)** Szébenben *Kakas* Pál, szébenyi lakos, ismert szociálista nagyon kezdte hirdetni világboldogító eszméit a korcsmában jelenvolt fiataloknak. Azok azonban ugylátszik nem osztották nézetét, mert utóbb megunván „előadóját”, ki akarták dobni, de ez nem engedvén, verekedésre került a dolog. — A vége az lett, hogy *Kakas* Pált alaposan elverték és több helyen súlyosan megszurkálták. — A tetteseket nyomozzák.

— **(Eltűnt gyermek.)** *Barócsai* Pál simontornyai lakos azt jelentette a gyönki főszolgabírónak, hogy a gondozás végett nála levő *Kovács* István, János nevű, 12 éves fiú múlt hó 15-én délután tőle megszökött s mindezeideig vissza nem tért. A gyermek *Kovács* István és *Cecci* Teréz budapesti lakosok gyermeke s a folyó év május havában adták ki gondozás végett *Barócsai* Pálhoz. A gyönki főbíró országszerte körözteti az eltűnt gyermeket.

— **(Rosszul végződött muri.)** *K. Széll* Mihály és *Oszwald* István decsi lakosok egy kis murit rendeztek *K. Széll* Mihály pincéjében. A barátkozásnak (vagy a borozásnak) az lett a következménye, hogy mind jobban és jobban megeredt nyelvük csapja. Persze, nézeteltérés lett a vége ennek. A nézeteltéréstől származott hevében olyan súlyos argumentumokat hozott fel egyik is, másik is, hogy *Széll* Mihály 12 napig a nyakán, *Oszwald* pedig egész életén át a mellén fogja viselni ezek nyomát.

— **(A koldus.)** Az utca népének ki tudja, hány szájalomraméltó páriái között tán mégis legszájalomraméltóbbak azok a szerencsétlenek, kik betegség folytán munkaképtelenek, törődött öregek s embertársaik könyöradományaira vannak szorulva, szóval koldusok. — Eme szájalomraméltók egyikét találták meg ma reggel a siklói országúton, hol egy sarokkőre hajtván a fejét, aludt, oly mélyen, hogy halottnak nézték. A szerencsétlen öregembert beszállították a kórházba.

meg vagyok elégedve, reményem vendégeim lesznek ebédre.

— Köszönjük tábornok úr! zugta az aranyzinoros chorus.

— Akkor hát két óraker a viszontlátásra. Az öreg tábornok kezet nyújtott a hadfiaknak s aztán bement lakosztályába. A fiatal urak pedig széjjel mentek, hogy két órára az öreg tábornok vendégeiként jelenjenek meg.

A luculussi ebéd alatt a jóindulatu öreg dandárparancsnok folyton kápráztatta a katona élet fényes oldalait Sándor előtt, s midőn megtudta, hogy Sándor anyavélvén és a német nyelven kívül még angolul és franciául is tud — akkor az öreg ur teljesen kijött a sodrából.

— Donnerwetter! kiáltá, hát'szen ilyenek kellene a vezérkarnál.

Hát nincsen magában semmi ambíció?! Hisz maga fiatal harátom egyenesen a főhadvezéri állásra van praedestinálva! Na, ez megfoghatatlan! Fiatal ember, fiatal ember meg fogja még ezt bánni! Emlékezzék majd csak akkor vissza szavaimra!

— Kérem alássan excellentiádat szólt közbe *Petkócy* sógorom olyan természetű, hogy az mindig a saját fejével indult utjának; megpróbáltam én már mindent, de csak nem érez a tiszti kardbojthoz ragaszkodást!

— Az ön sógora hadnagy *Dombegyházi*?

— Igen tábornok úr, és nemcsak boldognak érzem magamat, hogy *Dombegyházi* hadnagy ur családjába kerültem, hanem büszke is vagyok sógoromra.

— Teringettét! meghiszem; az ön helyében én is

azt nem emlitem, hogy a vizsgáló dandárparancsnok *Sándort*, kitűnő lovaglásáért és a tereptanból elsajátított készségéért megdicsérte. E dicséret még napiparancsban is felolvastatott. Azután megjött a várva várt önkéntesi vizsga is . . . és *Sándor* az első lett az első között. Tehát megvolt a tiszti kardbojt is. Ha tetszet volna neki akár tetlegesítettette volna magát; eleget hívták unszolták. Midőn először. *Leopoldné* előtt ragyogó tiszti egyenruhában magát meghajtotta *Sándor* a remegő szép asszonyt keblére vonta és forró libegő ajkával kereste az asszony édes ajkait . . . aztán s arkantypengéssel szaladt . . . mint a ki nagy bünt követett el.

Ismét eljött *Dombegyházára* a dandárparancsnok, s ez alkalomból maga elé kérette a tábornok az ujonnan kinevezett tiszteket, Az új tiszteket. Az új tisztek *Dombroszky* főhadnagynál gyülekeztek, hogy onnan az arany sas szállodába menjenek in corpore a tábornok elé.

— Te *Dombegyházy* szólítá meg a hererceg a be-lépő *Sándort*, sógorod megtréfált alaposan.

— Engem, hogy? kérdi *Sándor* meglepetten.

— Hát ugy látszik, hogy nevedben kérte a cabinet irodát, illetve ő felségét, hogy engedessék meg neked a becsületrend tisztikeresztjének a viselése. Nos megjött az engedély nesze. A dandárparancsnok már tudja. Hát most legjobb lesz, ha haza mégy és felteszed, mivel az öreg rettenetesen komiszknopf az ilyen dologban. Nossza csak rajta, szaladj haza.

— Enyje! Hát már most mit tegyek? Azt nem tudom, hogy kell hordani, mivel hosszú piros szalag van hozzá!

— (Jó napot!) Ma a kora reggeli órákban egy fiatal paraszt leány vonta magára a járók-kelők figyelmét azzal, hogy mindenre barátságosan mosolyogva, ráköszöntött: »Jó napot!« S ezzel békésen ment tovább. A fiatal leányt Klein Katalinnak hívják s árpádi illetőségű, ki már huzamosabb idő óta eszelős s azért hozták be ma Pécsre, hogy állandó gyógykezelés alá adják. A leány valahogy elszökött rokonaitól, kik aztán a Percel-utcán akadtak rá a boldog mosolylyal köszöntgető leányra.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei

1901. okt. 8. délután 2 órakor.

Barometer (redukált) = 758.4 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 12.6 °C.

» maximuma: 16.1 °C.

» minimuma: 7.9 °C. } tegnapi.

Párányomás: 7.2 mm.

Relatív nedvesség: 67. %

Felhőzet: 4.0 Cum. SW.

Szélirány s erő: SW. 8. —

Csapadék 24 órai 24.5 mm. Harma'p. 4.0 Cum Hűvös, szeles, derült i. v.

Dr. Cser.

Idegenek Pécsen.

— Október 7. —

Arany-hajó-szálló. Löwi Matild, magánzó, Póla. — Weisz Béla, utazó, Bécs. — Maroni Béla, utazó, Bpest. — Radvány József, utazó, Bpest.

Vadember szálló. Geyerhandl Károly, utazó, Bécs. — Sims Károly, utazó, Bpest. — Krausz Miksa,

borkereskedő, Tolna. — Engel Ármin és neje, Barcs.

— Lukács József, mérnök, Bpest.

Mátyás király-szálló. Kvandics Ignác, kereskedő, Nasic. — Schaffer N., szállodás, Eszék.

Művészet, irodalom.

○ Váljunk el. Rossz napja volt tegnap a pécsi nemzeti színháznak; nem a játékot tekintve, hanem a közönséget. Kevesen voltak, de a kik elmentek, azok egy kellemes estét szereztek maguknak. Sardou és Najac szellemes vígjátékát adták elő színészeink és dicséretükre legyen mondva, igen jól. Des Prunelles, gazdag földbirtokost Thury Elemér játszotta, de nemcsak játszotta, hanem sikeresen, kifogástalanul alakította. Olyannak hiszünk mi azt a franciát, a ki, midőn neje egészen az övé, nem igen törődik vele, elhanyagolja, hanem a mikor megtudja, midőn feltárul előtte a titok, hogy mással incselkedik a fiatal asszony, akkor felébred benne a féltékenység és csel útján az asszonyt visszahozítja. Annyi természetességgel, jó vígjáték adta e szerepet, hogy arra a kicsi számú közönségre is átragadt a pajzán jókedv és nyílt színpadon is többször megtapsolta. Ritka bon-vivanti érrel játszotta meg szerepét. Nejét Cypriennet, Csige Böske adta, nemcsak adta, hanem páratlan kedvességgel alakította. Játékában láhattuk azokat a könnyed francia mozdulatokat, a mit a francia nők olyan sikkesekké teszik. Hideg volt férje iránt, a mikor az nem törődött vele, hanem furás-faragás-

sal foglalkozott, a mikor meg már kész volt az elváltásra, bohó jó kedvvel csüngött férjén. Őt is sokat megtapsolták. Molnár játszotta Adhemart; az ő játéka is sikerült alakítás volt. A mellék szereplők is mind ügyesen és jókedélylyel játszottak. Kardos Andor sikerült kabinet alakot produkált a rendőrbiztosból. Szóval az egész előadás igen magas nivón állt, a mi kétségkívül a rendező ügyessége, a kit külön is dicséret illet. Ha ilyen jó vígjátéki előadásokat képesek színészeink bemutatni, úgy máskor a közönség is nagyobb számban lesz. Különbben is a tegnapi kellemetlen időjárás sokakat visszatartott a színháztól. (o. p.)

○ A „Vasárnap“ című szépirodalmi és művészeti képes hetilap első száma e hó 6-án jelent meg Horkai Elemér, lapunk belmunkatársa szerkesztésében. A lap mind a kiállítást, mind a tartalmat tekintve, igen csinos és a legkényesebb igényeket is kielégíti. A borítékján a pécsi nemzeti színház képe látható igen finom kivitelben. A laphoz külön lenyomaton mellékelve van báró Fejérváry Imréné arcképe. A képhez vezető cikket a szerkesztő irt. Igen sikerült vers foglal helyet a második oldalon Bodonyi Nándortól »Október 6-án« címmel. A pécsi újságírók sorából igazán jóleső, igazi kollegális szeretet sugárzik ki, a melylyel a fiatal, törekvő szerkesztőt támogatni törekszenek. Nikelszky Géza »A pécsi lányok« címen verset irt. Tömörkény István, kiváló hírlapíró »Szólészeti tanulmányok« című jó magyaros tárcája kezdődik a harmadik oldalon. Aztán van egy vers, »Hulló csillag« címen, majd

— De én tudom, csak hozd el, a diplomával együtt. Siess.

Sándor gyorsan visszament, és szobájába rontva a pamlagon találta Leopoldnét, kezében az önkezűleg festett Sándort ábrázoló arcképpel.

— Édes, mit csinál? kérdé lángoló arccal Sándor.

— Nézelek drágám és szenvedek. Oh Sándor, Sándor, meglásd még meghalok utánad!

— Türelem drágám, türelem, bizzunk az Istenben.

— Honnfeledtél valamit Sándor?

— Igen, a becsületrend keresztjét kell felvenem.

Petkócy tudtomon kívül kérelmet adott be ő felségénél e rend viseléseért s az engedély megjött; mivel pedig a tábornok is tud róla okvetlen fel kell raknom. Ah, megvan. Édesem megengeded, hogy megcsókoljak?

Éva asszony halk, vágyó kiáltással szorítá magához a gyönyörű fiut, ki azután gyorsan elrohant.

Dombrowszky ügyesen nyakába csavarta a tisztí keresztet, úgy hogy csupán elül a rangfokozatnál összeérő Atilla nyíllásánál lógott egy hüvelyknyire ki piros selyem szalag.

— Elragadóan áll Sándor! Büszkesége lennél ezredünknek, ah örökké hár, hogy erőnek erejével vissza vágjól a filiszter életre.

— Hagyd el herceg! Tudja Pál, mit kaszál!

— Jé, jó, de égbekiáltó bűn! De különben indujjatok fiuk!

A hat uj hadnagy teljes diszben bucsuzott el a hercegtől, ki még azt kiáltotta nekik, hogy ha minden jól megy akkor alighanem a tábornok vendégei lesznek s ak-

kor ő is eljön, s a kis csapat elindult a szigorú tábornok elé.

Azonnal bebocsájtattak a szalonba Ott félkörben állottak fel s alig készültek el már belépett a dandárpáncsnok gróf Hillebrand Gidó vezérőrnagy.

Hat pár ezüst csengésű sarkantyú ideges összecsapása és a hat uj huszártiszt, mit egy ércfal állott gyilkos szemekkel a tábornok tekintetét keresztezve.

— Jó napot fiúk! Hm! nicht schlecht! Kitűnően testenek. Jó anyag, jó! Hát ez mi? — és rámutatott Sándor mellére:

— Jelentem alássan vitéz tábornok ur! a francia becsületrend tisztí keresztje.

— Hát hogyan jutott hadnagy úr ehhez?

— Egy nőt mentettem ki a Szajnából.

— Párizsban?

— Igen is jelentem alássan.

— Hm! Aztán ott mindjárt ily rendjelet adnak?

Ki volt az illető öngyilkos jelölt?

— Jelentem alássan egy miniszteri államtitkár egyetlen leánya.

— A so! Nős hadnagy úr, nem óhajtana a vezérkarba belépni . . . megigérem, hogy ott . . . nős?

— Jelentem alássan vitéz tábornok úr, nincs szándékom igénybe venni rangomat.

— He? jól értettem? Nem akar katona maradni?

— Nem excellentiás uram! Nagy gyáram van, s nagy kötelezettségekre bocsájtkoztam, éppenséggel nem lehet.

— Na, wie Gott will! Nem erőltetem, hadnagy úr tudni fogja mit és mikép kell cselekednie! Nős urak

egy croquis Ország Pepitől. Címe »A nagy ur«. A lap szerkesztője egy huszártárcával lépett az olvasó közönség elé. Végül a lefolyt színházi hétről bő ismertetés van. Ez a tartalma az első számnak. Csak uttörő, a többi szám még változatosabb lesz. Előfizethetni *Horkai* Elemér hírlapírónál (Pécs, Makár utca 6. szám.) Egyes szám ára 20 fillér, egy hóra 80 fillér.

○ A »Zenélő Magyarország« zongora és hegedű zenemű folyóirat most megjelent 19-ik füzeté a következő szép zeneműújdonásokat közli: I. „Bécsi hegyeken - Várhatsz babám elvárhatsz.“ II. „Cigány, cigány, mért vagy cigány“ — magyar dalokat. III. Hubay Jenő-től „Valse“ — hegedűre zongora kísérettel. IV. Konter Elek-től „Király asszony kertje“ dalt. V. Ivanovici I. „Csak egy fordulóra“ polka francaiset. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország“ minden egyes füzeté. Évenként 24 füzet, minden füzet 10—10 oldal hangjegy tartalommal a legjobban megválasztott kiváló sikerű újdonásokból összeállítva. Előfizetési ára egész évre 242 oldal tartalomra 12 korona, félévre 120 oldal tartalomra 6 korona a most kezdő IV. negyedre pedig 3 korona. Előfizethetni a „Zenélő Magyarország (Klökner Ede), zeneműkiadóhivatalában Budapest VIII. József-körut 24. honnan megismerésre mutatvány füzetet 60 fillér beküldése ellenében bérmentve küldenek.

Folyó szám 12. Idénybérlet 12. Páros bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, szerdán, október 9-én:

A tékozló apa.

Színmű 5 felvonásban. Irta: Dumas Sándor.

Személyek:

De la Rivenniere gróf	Vágó Béla
André, vicomte, fia	Molnár Gyula
De Chavry, marquinó	A. Nagy Vilma
Helén, unokahuga	T. Csige Böske
De Tournas	Szilágyi A.
De Ligneray	Kardos A.
De Prailles	Thury Elemér
De Naton	Pesi K.
Goderfoyné	Veszpréminé
Albertine	Acél Szidi
Josef, inas	Fekete Lajos
Victorine, szakácsné	N. Takács Jolán

Holnap, esütörtökön, október 10-én:

A bor.

Gárdonyi Géza falusi története.

Pénteken »Bolond« operette.
Szombaton »Bolond« operette.

Törvénykezés.

§ Csőd. A kaposvári törvényszék *Honig* Julia, marcalii kereskedő ellen a csődöt elrendelte. Csődbiztos *Galamb* Zoltán, t.-széki bíró; tömeggondnok dr. *Révai* Adolf, helyettese dr. *Berger* Samu, marcalii ügyvédek. Igénybejelentési határidő november 18.; felszámolási határnap november 26-dika.

Közgazdaság.

□ Megszűnt állatjárvány. Bács Bodrogh megye *Kis-Hegyes* községének juhállományában járványszerűen fellépett lépfene megszűnt és az ennek tartamára elrendelt zárlat feloldatott.

TÁVIRATOK.

— **Szell Kálmán Bécsben.** (A Pécsi Figyelő, eredeti távirata.) A király Bécsben ma délelőtt hosszabb külön kihallgatáson fogadta *Szell* Kálmán miniszterelnököt, a ki a kihallgatás után a király személye körüli miniszternél, *Széchenyi* Gyula grófnál tett látogatást, később pedig *Körber* osztrák miniszterelnökkel tanácskozott.

— **Választás Félégyházán.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Félégyházán ma reggel kezdődött a képviselőválasztás, melyhez a választók zeneszóval, lengő zászlók alatt a legnagyobb rendben vonultak fel. Délelőtt 11 óráig *Holló* Lajos függetlenségi jelöltnek 60, *Buzáth* Ferenc néppártinak 50, *Bokányi* Dezső szociálistának 30 szavazata volt.

— **A nagymartoni pótválasztás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Sopronmegye központi választmánya mai ülésén a nagymartoni pótválasztást október 17 ikre tűzte ki. *Dégen* Gusztáv szabadelvű és *Tólas* István néppárti között redkivül heves lesz a mérkőzés. Az előbbinek győzelme igen valószínű.

— **Építkezési katasztrófa Bécsben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bécsben ma délelőtt az „Am Markt“-on épülőfélben levő egyik ház gerendázata leszakadt s négy embert agyonütött, egy ott álló kocsit pedig porrá zúzott s két lovat agyonnyomott. A halottak között van dr. *Römer* ismert ideg-orvos is.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAJZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Emeleti utcai lakás,

mely áll 2 szoba, alkov, konyha és mellékhelyiségekből, az Árpád-utca 31. szám alatti házban november 1-től kiadó.

Évi bér 280 korona.

Bővebbet ugyanott a házmesternél vagy lapunk kiadóhivatalában.

!! **Eppen most jelent meg!!**

A Pécs szab. kir. város és határában levő épületek jegyzéke

(Háztulajdonosok névjegyzékével)

ára 2 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

Szabadalmazott sodronyüveg.

A legjobb és modernebb üvegezési anyag elsővilágítás és oldalüvegezésre vaspálya-osarnokok, világosító udvarok, gépműhelyek, raktárak, erkélyek, mindenféle tűzbiztos de átvilágító elrekesztések, jelzőablak stbire.

Készítetik 4-től 30 milliméter vastagságban és 2—5 méter területig.

Előnyei: A lehető legnagyobb törési ellenállás, magasfokú tűz-ellenállás, kitűnő fényátbocsájtó képesség, könnyű tisztíthatóság, nagy megtakarítás a vasszerkezeteknél stb. stb. A legjobb sikerrel és nagy mértékben alkalmazható a legtöbb állami és magánépítkezéseknél több bel- és külföldi vasutársulatnál kötelezőleg bevezetve.

Óvó-burkolat sodronyüvegből vizátlás-mutatóknál gőzgépek- és kazánokon.

Kemény üvegtüvénny padlólapok járását kibíró felső-világítóknak

erős anyagból, sima és mintázott felszínnal, egész vagy félféher, sodronybetéttel, vagy a nélkül.

Üveg-te töcserép és szegély-cserép egészen vagy félig fehér, sodronybetéttel vagy a nélkül, a legkülönbözőbb formákban és nagyságban

Aktien-Gesellschaft für Glasindustrie

vorm. Fridr. Siemens

NEUSATTL, bei Elbogen (Böhmen.)

Gyártatnak még: Mindenféle palackok, pala okzarak, belga és nemet üvegtáblák, öntött- és préselt üvegek, dísz- és vágott üvegek (szabad alm üvegetük) stb

Tőzeg klosettek!

Tőzeg-klosettet beszerez mindenki, ki teljesen szagtalan árnyékszékét óhajt, mert a tőzeg szagtalanít!!

Tőzeg-klosettet beszerez mindeki, ki a maga és családjának egészségéről gondoskodik, mert a tőzeg fertőtleníti!

Tőzeg-klosettet beszerez mindenki, aki a mindenféle betegségeket terjesztő pöcsgödöröt házából eltávolítani kívánja, mert az ilyenre a tőzeg-klosettek használatánál többé szükség nincsen.

Tőzeg-klosettek kizárólag kaphatók:

Kraus Istvánnál, Pécsen.

T. Kraus István urnak Pécsen.

Ezennel szívesen adom b. tudomására, hogy a nekem szállított tőzeg szóró klosettekkel teljesen meg vagyok elégedve. A klosettek kifogástalanul működnek és teljesen szagtalanok. Pécs, 1900. június hó 10-én.

Tisztelettel **Dr. Mende Lajos.**

T. Kraus István urnak Pécsen.

Szívesen adom tanubizonyoságát annak, hogy az Ön által szállított tőzeg-árnyékszék minden tekintetben megfelelő, különösen hangsúlyozom, hogy mióta ezek nálam használatban vannak és az emésztőgödörrel használaton kívül helyeztem, az eddig mindig nedves falak egészen kiszáradtak. Pécs, 1901. május hó.

Tisztelettel **Dr. Czirer Elek, főorvos.**

T. Kraus István urnak Pécsen.

Ezennel igazolom és bizonyítom, hogy a megyei árvaháznál már egy év óta ezen klosettekből 10 db. van használatban és feltűnő szagtalan voltak, csekély kezelési költségük folytán legmelegebben ajánlatok.

Keller István, várnagy, mint a megyei árvaház felügyelője

T. Kraus István urnak Pécsen.

Ezennel szívesen kinyilatkoztatom, hogy a nekem szállított tőzeg klosettek teljesen megfelelőesre beváltak és a még visszalévőket is mihamarabb átalakítottam.

Tisztelettel **Fodor Pál, ügyvéd Deák-u. 1.**

**Kitünő
Őszi
Liptó-kárpáti
juhturó!**

dobozokban 1 és 2 K. — kimérve is.

Görci Maroni

kilója 1 k.

Továbbá mindennemű halcsomagok,
báringfélék, angolna, friss *Cavár* és
a t. darabonként vagy dobozokban.

Angol tea-szalonna

szép husos. Kilója 2 k. 40 fill.

Naponta érkezik most friss szepes-
ségi paprika és b.-ujhelyi

tormás-kolbászkák

NICK A. K. csemege-ke-
reskedése...

Pécs, Király-utca I. sz.

(Bazár-udvar.)

**Grün Bernát
UTÓDA**

férfiszabó

PÉCS, Zsiga gyógyszertár fölötti emelet.

Alapított 1865-ben.

A vidék egyik legnagyobb és leg-
régibb elsőrendű

szabó-üzlete

ajánlja dusan felszerelt raktárát a leg-
kitünőbb minőségű szövetekben,
melyekből mindennemű

férfi-ruhák

a cégtulajdonos személyes felügyelete
mellett, a mai kor igényeinek megfelelőleg
a legkiválóbb gonddal, olcsó ár-
ban készíttetnek.

A n. é. közönség szives pártfogását
kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Grün Bernát utóda.

**Szép
spanyol-szőlő**

40 fillérért, gömbölyű szagos
á 50 fill. és pécsi szagos á 60
fillér klgként, valamint elküldésre
szánt 5 kgos postacsomagok bérmenté-
sitve 4, 5 és 6 koronánként kaphatók

Teleki Zsigmondnál,

Pécsett, (Bányatelep-uti szőlő.)

A Széchenyi-tér közelében

két ház

célszerű lakásokkal és kerttel;
egy a város közvetlen közelében fekvő

szőlő

kényelmes nyaralóval és több

ház hely

előnyös föltételek mellett eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

11107. sz.
Tlkv. 1901.

Árverési hirdetmény.

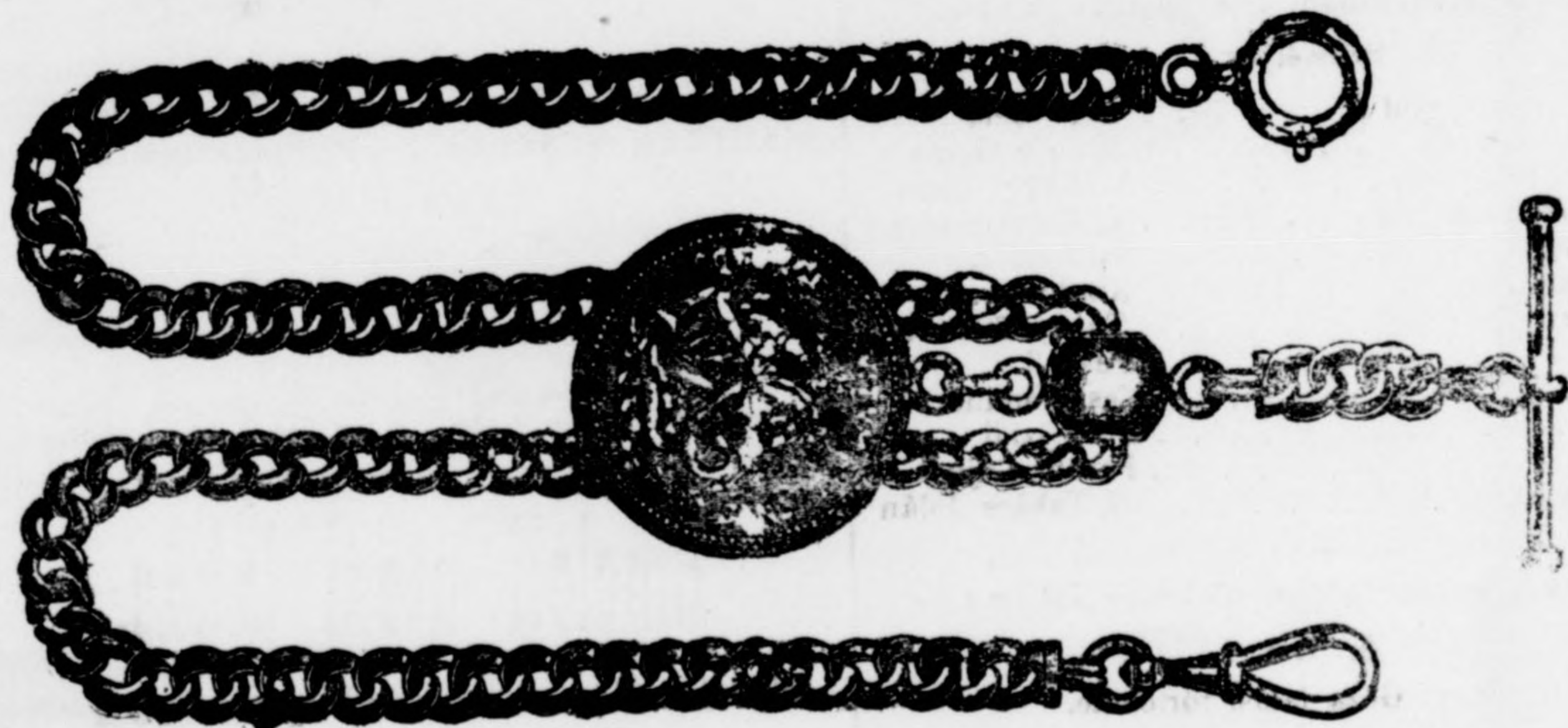
A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi
hatóság közhírré teszi, hogy Duda Györgyné
szül. Kaiser Margit rácpetrei lakos végrehaj-
tató kérvénye folytán a végrehajtási árverés
nevezettnek Vogel Alajos rácpetrei lakos
végrehajtást szenvedő elleni 41 kor. 20 fill.
tőke és járulékaiból álló követelésének kielé-
gítése végett az 1881. 60. t.-cz 144. § alap-
ján s a 146 § értelmében a pécsi kir. tör-
vényszék és a pécsi kir. járásbíróság területén
levő a herendi 179. sz. betétben † 1 sorsz.
1041. hrsz. alatt felvett ingatlanra 110 kor.
becsárban, mint kikiáltási árban elrendeltetvén
az árverés foganatosítására határnapul 1901.
évi december hó 14 napjának d. e. 10
órája Herend község házához kitűzetett, a
mikor is a nyilvánosan megtartandó árverésen
a fent elsorolt ingatlan a legtöbbet ígérőnek
kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az in-
gatlan becsárának 10%-át készpénzben,
vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett
árfolyammal számított óvadékképesnek nyil-
vánított értékpapirokban a kiküldött kezeihez
letenni, vagy az 1881. 60 t.-cz. 170. §-a ér-
telmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

Pécsett, a kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóságnál, 1901. évi szeptember hó
23-ik napján.

Kerese,

kir. törvényszéki bíró.

Szép és finom aranyláncok 40 féle divatos mintában valódi 14 karatos
finom aranyból

	20 gramm súlyban	24	frt.	
	25 " " " " " " " " " " " "	30	"	
köves lógók nélkül	30 " " " " " " " " " " " "	35	"	egy és két oldalt
mérve	40 " " " " " " " " " " " "	45	"	hordható
	50 " " " " " " " " " " " "	56	"	

Aranyláncokhoz való köves **függelékek**, melyek külön 12 egész 15 gramm súlyban
vannak készítve, ára **3 frt 50** és **4 frt 50 kr.** Így pld. nálam egy 25 gramm
súlyu (logó nélküli) láncz, hozzá egy 15 gramm nehéz függelék (logóval) együtt 40
gramm súlyban **34 frt 50 krba** kerül. Tessék tehát **aranyláncok vételénél**
figyelni.

Figyelmeztetésül! Az aranyláncok azon okból lesznek aranyba foglalt, köves
függelék nélkül mérve, mert azok sokkal csekélyebb értékűek mint az arany és így
a vevő nem károsodik.

Minden tárgy a m. kir. fémjelző hivatal által van megpróbálva.

Kaphatók:

Schönwald Imrénél
PÉCSETT, Király- (fő) utca 15.